

Mézeskalács

• 66. évfolyam

• 2018. december

• Ára 50 dinár

9 770352 607004 15013

Köszöntő

Kedves Gyerekek!

A szerkesztőségünkbe érkezett rajzok arról tanúskodnak, hogy sokan tartalmasan töltitek a hideg téli estéket és napokat. A meleg szobában ülve ritkán gondolunk arra, hogy az évszakok változásai miként hatnak az állatokra, hiszen a hótakaró alatt a madarak például igen nehezen találnak ételmet. Udvarra, kertbe, teraszra vagy akár az ablakpárkányra kitett eleséggel sokat segíthetünk a téli táplálékszűke alatt, és közben meg is figyelhetjük a madarakat.

Vannak állatok, amelyek ilyenkor melegebb vidékre költöznek, mások pedig barlangba bújva téli álmot alszanak, vagy a föld alatt építenek vackot maguknak, és ide húzódnak a téli fagyok elől. Néhányan a korhadt fatörzsekben lelnek menedéket. Akadnak olyan állatkák is, amelyek meg-

változtatják bundájuk színét, és persze vastagabb bundájuk nő a hideg beköszöntével. Azok az állatok pedig, amelyek nem alszanak téli álmot, ételmet gyűjtenek és raktároznak maguknak.

*

Minden kedves olvasónknak, a szülőknek és a pedagógusoknak, boldog ünnepeket kívánunk!

*

Rajzpályázat

- Téli álom
- Családom és otthonom
- Reggeli csendélet
- Hétköznapiak

Szárnypontogató:

- Családom (töredékek, versek)
- Csalímese

A címlapon: Jurcsák Dániel, 3. osztály, J. J. Zmaj iskola, Szabadka

CIP – A készülő
kiadvány katalogizálása
A Matica srpska Könyvtára,
Újvidék (Novi Sad)

ISSN 0352-6070
COBISS.SR-ID 16291074

Készült
a Magyar Kormány
támogatásával

Vajdaság Autonóm
Tartomány

Magyar Nemzeti
Tanács

ADINISZTERELNÖKSÉG
NEMZETPOLITIKAI ÁLLAMTITKÁRSÁG

nka

Nemzeti Kulturális
Alap

MÉZESKALÁCS – a legkisebbek irodalmi és foglalkoztató folyóirata ■ Megjelenik a tanévben havonta egyszer ■
■ Első szám: 1953 (mellékletként), 1954 májusa (külön lapként) ■ Alapító (laptulajdonos): **Magyar Nemzeti Tanács** ■ Kiadja: a Magyar Szó Lapkiadó és Nyomdaipari Kft., 21000 Novi Sad (Újvidék), Szerbia ■ A Kft. igazgatója: **Ökrész Rozália** ■
■ A Magyar Szó napilap főszerkesztője: **Varjú Márta** ■ A Jó Pajtás hetilap és a Mézeskalács havilap felelős szerkesztője: **Nagy Magdolna** ■ A Mézeskalácsot szerkeszti: **Török Erna** ■ Lektor: **Töröcsik Rozália** ■ Grafikai szerkesztő: **Buzás Mihály** ■
Munkatárs: **Fehér Ildikó** ■ Leveleiteket a következő címre küldhetitek: **Mézeskalács, 21000 Novi Sad, Vojvode Mišića 1. Elérhetőség** – telefon: 021/456-624, honlap: www.jopajtas.com, e-mail: mezes@magyarszo.rs ■ Kéziratokat és rajzokat nem őrzünk meg és nem küldünk vissza. ■ Terjeszti a Magyar Szó Lapkiadó Kft. terjesztőosztálya: 021/557-304 ■ e-mail: plasman@magyarszo.rs ■
■ Nyomtatja: Magyar Szó Kft. – FORUM Nyomda, Újvidék, felelős vezető: **Berta Zoltán** igazgató ■
■ Honlap-megjelenítés: www.tippnet.rs ■ Előfizetés egy évre 500 dinár (csak belföldi kézbesítéssel) ■

Egy estém otthon

Hardi Emil, 2. osztály, Október 10. iskola, Szabadka

Kiss Ottó

Ha tél van

Ha tél van, verset olvasok,
attól, mint hó, felolvadok.
A vers minden jót felidéz,
a múlt édes lesz, mint a méz.

Ha csendes téli este van,
emlékeimnek teste van.
Ilyenkor bennem merítőz
a forró nyár, a szelíd ősz.

December

DECEMBER 6. SZENT MIKLÓS NAPJA

Szent Miklós püspök emléknapija, aki a IV. században élt a kis-ázsiai Myra városában. A pékek, gabonakereskedők, diákok, eladólányok, révészek, vízimolnárok, polgárvárosok pártfogója. Segítette a nincsteleneket, a szegényeket, egy legenda szerint a nyitott ablakon át aranyakat dobott be három hajadonnak, akik ennek köszönhetően tisztességesen férjhez mentek. Innen ered a mai napig a szokás, hogy a gyerekek kiteszik a megtisztított cipőjüket az ablakba, s várják a piros köpenyes, nagy szakállú, jószágos Mikulást – és az őt kísérő krampuszt.

Az ajándékozás ma ismert formája falvainkban körülbelül ötven éve terjedt el, és még később a piros ruhás Mikulás figurája. Topolyán a húszas évekre tehető ez az idő. Egész éven át figyelmeztetheti a szülő a gyereket, hogy nem hoz semmit a Mikulás, ha nem lesz jó magaviseletű. A csizmát, cipőt az ajtó elé teszik, de ha van vállalkozó kedvű rokon, az beöltözik Mikulásnak. Hátán puttonyt visel, benne virgácsok is vannak, és ha kell, megsuhintja vele a gyerekeket. Büntetésül a szülők vöröshagymát, krumplit tesznek a cipőbe a virgács és a cukorkák mellé.

DECEMBER 13. LUCA NAPJA

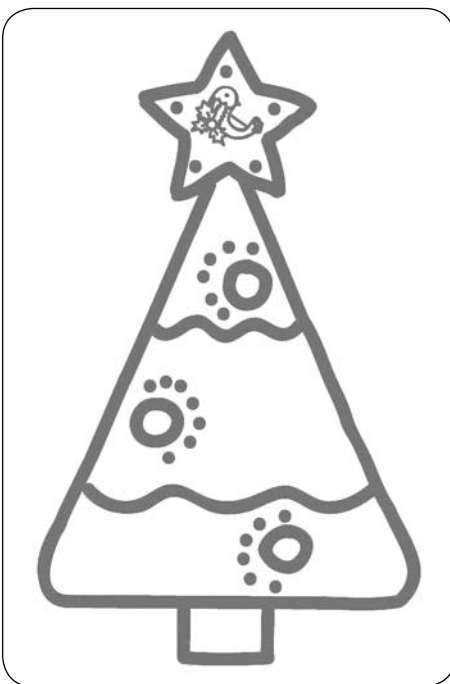
Akárcsak a téli ünnepkör más napjain, ilyenkor is jóstoltak az első látogatóból a várható állatszaporulatra.

E napon a cél elsődlegesen a tyúkok termékenységaráztalása volt. Ehhez kapcsolódott a nők munkatálalma is. Országsszerte úgy tartották, ha ezen a napon fonnának vagy

varrnának, akkor ezzel bevárnák a tyúkok fenekét. A praktikák, mágikus eljárások és szövegek a tyúkok szaporaságát, tojáshozamának növekedését igyekeztek elősegíteni.

Luca napját gonoszjáró napnak tartották az egész magyar nyelvterületen, ezért különösen védekezni kellett a boszorkányok ron-tása ellen.

Jósló, varázsló eljárások között szerepel Luca-napkor is a tollaspogácsa, ún. Luca-pogácsa készítése (ha Pál-napkor sütik, Pál-pogácsának nevezik). A jósló eljárás lényege az, hogy akinek sütés közben a pogácsáján a toll megperzselődik, annak közeli halált jelez. Luca-pogácsával jóstoltak a jövődöbelire, úgy, hogy belesütöttek cédulán egy-egy fér-finevet.

Pattanj pajtás, pattanj Palkó

trad. - Szőnyi Z.

Pat - tanj paj - tás, pat - tanj Pál - kó Nézd már, nyí - lik ám az aj - tó
Meg - meg - ráz - za ősz sza - kál - lát Put - tony nyom - ja szé - les vál - lát

Kinn pely - hek - ben hull a hó Itt van, itt a Tél - a pó
Ben - ne di - ó, mo - gyo - ró Itt van, itt a Tél - a pó

Pattanj pajtás, pattanj Palkó.
Nézd már nyílik ám az ajtó.
Kinn pelyhekben hull a hó.
Itt van, itt a Télapó.

Meg-megrázza ősz szakállát.
Puttony nyomja széles vállát.
Benne dió, mogyoró.
Itt van, itt a Télapó.

Gryllus Vilmos Téli hangok

zúzmara olvad cseppen a víz fütttyent néha a csíz
roppan a völgyben pendül a jég
szór rá darát az ég
fák fagyos alján túr a rigó
szirtről csusszan a hó
sombokor ágán surran a szél
halkan zenél a tél

(szólnak a hangok tél idején
s hozzá dúdolok én)

Elképesztő, de így igaz

Sokszor tűnődöm és bármerre nézek,
látom, s tudom, hogy furcsa a világ.
Mi volna, ha babnak hívnák a mézet,
és azt, hogy bab: a mézre mondanák?
Akkor babot gyűjtenének a méhek,
és mézlevest főzne édesanyád.

Azt hallanád: „nem mézre megy a játék”.
És hogy: „az élet édes, mint a bab”.
Izzó napot jelenthetne az árnyék
s az árnyék lehetne eztán a nap.

Nem kellene hozzá más, csak a szándék,
meg hogy a szavak föllázdjanak.

Egy napom
az állatkertben
Kecskés Benedek,
1. osztály,
J. J. Zmaj iskola,
Szabadka

A zacskót fújó mackó

Látott valaki egy kicsi mackót:
fújta fel épp a zacskót,
bögre volt a fején
arra
sétált egy szép tehén
balra,
annak is bögre volt a fején;
vagy inkább a szarva
hegyén,
a bögrén durrantotta szét a zacskót
a mackó, akiről köztudomású,
hogy nagy skót.

Csak azt nem tudja senki
– mert a valaki titkolja, nem
jelenti –,
hogy a mackó bögréjén
vagy a tehén bögréjén
durrant-e szét a zacskó
a végén?
Akárhogy is történt, ez a mackó
még éretlen tacskozó!

Egy napom
az állatkertben
Tot Hunor,
1. osztály,
J. J. Zmaj iskola,
Szabadka

Az ökör, a csacsi meg az angyal

Melegari meséje

Karácsony éjszakáját sok fontos és költői névvel illetik, mint például Szentséges éj, Csodálatos éj, Titokzatos éj, Üstökös éj, és így tovább.

Máskülönben alig rövidebb valamiképpen, mint Szent Luca éjszakája, márpedig ez, bizonyára valamennyien tudjátok, az elképzelhető leghosszabb éjszaka. No jó, mondhatjátok erre, ez nagyon szép, de mikor jön a mese? Hát tessék, már itt is van.

Két állat is szerepel benne, az ökör meg a csacsi: azt a feladatot kapták, hogy leheletükkel melengessék az újszülött kis Jézust. Ám, mint fentebb említettük, karácsony éjszakája bizony nagyon hosszú,

ezért idő múltával maga a csacsi is fázni kezdett, és nem lélegzett többé nyugalmasan, hanem orrlukaival úgy szipogott, mint aki fulladozva kapkod levegő után.

A kis Jézus, akit megcsapott az éji hűvösség, azonnal értette, hányadán állnak, de nem figyelmeztette a csacsit. Csak rákacsintott az egyik angyalra – egész angyalénekkor dalolta a pásztorok feje fölött, hogy Dicsőség! Dicsőség! –, és ez az angyalka lehajolt föléjük, és hófehér, puha két szárnyával lágyan betakarta a csacsit is meg őt is.

És a Szentséges éj csodája tovább folytatódott.

Szarka Hanna, 3. osztály, Emlékiskola, Zenta

A lótosz, a lúd meg a csillagok

Indiai mese

A lótoszról előbb vagy utóbb mindenképpen hallani fogtok. Ez a tündérrózsák rendjébe tartozó vízinövény költői szépségű sárgás-rózsaszínes virágokat hajt, a csillagokhoz hasonlókat. Gyümölcsöket is terem, ezek azonban már kevésbé költőiek, mivel a locsolókanna ezerlyukú öntözőrózsájára hasonlítanak. A magvaik azonban ehetők, és nagyon finom és erős ánizsízük van.

Érthető tehát, hogy napkeleti országokban miért termesztik olyan szívesen, s az is, hogy ennek a mesének a főszereplője, a lúd miért szeretett volna mindenáron jól belakmározni belőlük. Útnak indult, ment, mendegélt, és amikor leszállt az éj, gyönyörű láptó partjára

érkezett. S akkor a lúd hirtelen és örömmel felkiáltott:

– Ni csak, mennyi virágzó lótosz!

És nekilátott, hogy a csőrével csipegetse... a vizet! A mocsár színén ugyanis az égbolt visszatükröződő csillagai tündököltek csupán, azt az ábrándos látszatot keltve, mintha megannyi lótoszvirág ringatóznék a hullámokon! A lúd elszontyolodva vállat vont. Aztán a szárnya alá dugva a fejét, hajnalig aludt. Amikor fölébredt, tömérdek sok tárt szirmú lótoszvirágot látott maga körül!

– No, ne ugrassatok már! – gágogta a lúd.

– Jól ismerlek benneteket: ti csillagok vagytok!

Oláh Anna, 2. osztály, Ady Endre iskola, Torda

Esti műsor

Anya mosogat,
apa meg olvas,
én pedig ordítok,
mintha könyvből
olvasnám.
Ha unom,
fordítok.
Apa is fordít,
most anya ordít.

Mostoha

este tévé van
meg én vagyok
a tévében izgalmas krimi
bennem tizenkét palacsinta
meg némi rosszaság
hát először engem kapcsolnak ki

Mészáros Bálint

1. osztály, Kókai Imre iskola, Temerin

Este jó, este jó

(részlet)

Este jó, este jó,
este mégis jó.
Apa mosdik, anya főz,
együtt lenni jó.

Ég a tűz, a fazék
víznótát fütyül,
bogárkarika forog
a lámpa körül.

A táncuk karikás,
mint a koszorú,
meg is hal egy kis bogár,
mégse szomorú.

Lassú tánc, lassú tánc,
táncol a plafon,
el is érem már talán,
olyan alacsony.

Mészáros Kristóf

3. osztály, Kókai Imre iskola, Temerin

Karácsonyvárás

Alig ment el Télapóka, még a nyoma itt a hóba, kezdődik a sürgés-forgás. Lótás-futás, csomaghordás. Minden boltban, áruházban hangos vásárlási láz van. Oda se a hónap, szélnek, még a hidegtől se félnek. Virradattól estelig tér és utca megtelik kicsinyekkel és nagyokkal, sokasodó csomagokkal.

Míg künn a hópihe rebben, odabenn a kis kezekben malacpersely ontja kincsét. Egyik-másik tele sincs még. No de mindegy. Hull a fényes tízfilléres, húszfilléres.

Fiúk, lányok, jó barátok elmesélik, ki mit látott. Ki mit venne, mit szeretne, hogyha sok-sok pénze lenne. Néha nem is pénz kell ehhez.

Elég a nagy szeretethez egy-egy ötlet, szorgalom. Az asztalon nagy halom színes papír, tarkabarka. Tomi adja jobbra-balra. Misi nyírja, Zsuzsi hajtja, Pál tekeri, Ferike meleg enyvvel keni be, és a végén a kis Teri, mint egy mesebeli törpe, leragasztja szépen körbe. Klára fűzi selyemszála, s el is készül nemsokára anyunak a meglepetés. Nem is drága, nem is nehéz! Lám, reggeltől délutánig a papiros gyönggyé válik. Igazgyöngy lesz anyu nyakán, s jobban örül talán-talán, mintha pénzért vették volna a csillogó ékszerboltba.

Hát nagyanyó mit csinál? A két keze meg nem áll. Őt kötötű körbe-körbe, horgolótű

föl-le, föl-le ugrándozik, versenyt szalad. Siet-teti a fonalat. A gombolyag nesztelenül fut-károz a lába körül.

Kanyarodik, csavarodik, amíg be nem alkonyodik. Dehogy pihen! Soha ilyen lóti-futi kedve nem volt, míg egy helyben búsan kukolt. Unatkozott épp eleget, rozmaringos ruhák megett nagyanyóka szekrényébe. De most kimegy végre-végre az utcára, játszótérre. Hóba, fagyba ha kis sapka lesz Sárika feje búbján, elkíséri minden útján. Melegíti, vigyáz rája, s vele, megy az iskolába.

Alighogy elkészült, máris nőtön-nő a gyapjúsál is. S a varrótű? Az se rest. A cernával futni kezd. Bújócskázik be-ki, be -ki, ha nagyanyó öltögeti. Nincs a táncnak hossza-vége, míg a fodros kis kötényke, ruha, cipő, új kabátka rá nem kerül a babákra. S nem tudja más, csak a kályha, hogy ameddig melegedik, nem szunyókál, pedig-pedig nap nap után ez a látszat, míg mellette dudorászgat.

Apu s anyu délután sétálgatni megy csupán. Milyen furcsa, hazatérve a sok csomag alig fér be. Jut pincébe, fűszerműhelybe, nem is tudják hamarjába: hova dugják? Hová tegyék? Hej! Mert a hely sosem elég. Rejtegetik, cserélgetik, míg csak be nem esteledik. Ha már alszik a ház népe, nincs a szónak hossza-vége. Anyu egyre sugdos-dugdos. Apuka papucsban futkos. Fejét fogja, kulcsokat hoz. Lassan illeszti a zárhoz. Mi tagadás, kicsit álmos.

Ami még sincs zár alatt, arra másnap ráakad polc felett és polc alatt más, ki ott keres helyet. S tanakodik: – Mi lehet? – Tűnődik egy darabig: – Kié lehet? Mi van itt? Hogy lehetne belelátni, papíron át kukucskálni? – Fogadkozik: – Legyen bármi, a karácsonyt meg kell várni! Lári-fári! Hány nap van még? Már nem is sok. Kilenc, nyolc, hét, majd meglátja, ha szabad, a csillogó fa alatt.

Hanem éjjel álma nehéz, fogadalma semmibe vész. Hiszen kicsiség az egész. Mért töltene heteken át álmatlanul az éjszakát? Nyugodtabb lesz éje, álma, ha meglátja, mit tett oda nénye, bátyja.

Dehogyan vár karácsonyig. Lassan oda-lopakodik. Lábujjhegyen, észrevétlen. Jó, hogy senki más nincs ébren. De lám! Csodák csodájára, már csak hült helyét találja! Visszasompolyog az ágyba.

Ő is mindent rejtkehelyre tesz, hogy senki meg ne lelje. Végül ki-ki alig tudja, féltett titkát hová dugta. Utolsó nap gondot ad, hol is az a sok csomag?

Mert a napok folyvást fogynak. Mind kevesebb lesz a sok nap. Egyik fut a másik után, s holnapután egyet kell aludni csupán. – Már egyet sem! Csengős szánon – hipp-hoppl! – itt van a karácsony.

Kricskovity Hanna, 2. osztály, Október 10. iskola, Szabadka

Remete Réka
3. osztály, Emléiskola, Zenta

Nagy László

Borzasan

Csin-csin, csin-csere-rere,
szólnak a kékfejű széncinkék.
Cseréljünk: szív-csere-bere,
cinkeszívvel én is víg lennék.

Tél van, a télnek gyomra van,
s én borzasabb vagyok nálatok.
Ti összebújtok boldogan,
a kazal aranyos házatok.

Horgas Béla

Este

Este minden nagyobb lesz,
inognak a lámpák,
sötét bársony szájukat
hegyek, fák kitájtják.

Este benn a szobában
rossz egyedül lenni,
még rosszabb az udvaron,
nem merek kimenni.

Este minden eleven,
mozdul a fa törzse,
ugrik elém hirtelen,
derekamra ütne.

Este még a kutyák is,
a kutyák is félnek,
ugatják a hordóból
kiömlött sötétet.

Reggeli csendélet

Kabók Blanka, 2. osztály, József Attila iskola, Újvidék

Kukorelly Endre

Télienma

Télien marcona vagyok,
tavasszal bevadulok,

tiszta besülés a nyár,
nagy időjárás-kanyar,

vadulok egész nyáron,
már alig várom,

aztán majd, későősszel
koppanok, mint a lőszer.

majd elrepülök,
lesülök, belesülök,

Most jól felsoroltam
az összes évszakot! Jónapot!

Lackfi János

Télienkedés

Télien
A fagylaltos nyaral délen.
Télien
Legjobb napjaimat élelem.
Télien
Siklunk, mint madár az égen.
Télien

Jégből van az ezüstérem.
Télien
Kocsonyává fagy a vérem.
Télien
Halak néznek ki a léken.
Télien
Azt a teát gyorsan kérem.

Barna Róza,

1. osztály, Kókai Imre iskola, Temerin

Szárnybontogató

CSALIMESÉK

A kék fa

Hol volt, hol nem volt, volt egyszer egy Kék ország. Ott tintaeső esett. Amikor esett az eső, akkor a fák egyre kékebbek...kékebbek...kékebbek és kékebbek lettek.

Nagy Simon

A vidám-szomorú úrlény

Hol volt, hol nem volt, a Krumpplibolygókon is túl, élt egy úrlény. Ennek az úrlénynek öt szeme volt. Két szeme sírt, három nevetett... Két szeme sírt, három nevetett... Két szeme sírt, három nevetett...

Vujković Dániel

Bori, a teknős

Hol volt, hol nem volt, de inkább volt, mint nem volt, a világítódombnál, de még talán azon is túl, a lila fenyő mellett, volt egy vízi csúszda. Bori, a teknős éppen arra járt, és kedve támadt egyet csúszdázni. Felmászott a csúszdára és lecsúszott...felmászott és lecsúszott... felmászott és lecsúszott...felmászott és lecsúszott... (És így tovább, a végtelenségig.)

Bogdán Dalma

Az énekes ceruza

Egyszer volt, hol nem volt, volt egyszer egy énekes ceruza. Ez a ceruza ott lakott a tolltartóban. Egyik délután eszébe jutott egy mese. Szerette volna, hogy ti

is megismerjétek ezt a mesét. Nem tudta eldönteni, hogy leírja, vagy elénekelje nektek. Ha a ceruza ezt eldöntötte volna, az én mesém is tovább tartott volna.

Zódi Petra

A csokitorta

Egyszer volt, hol nem volt, a csokihegyen, a cukorfolyón és a pudingerdőkön is túl, Szivárványfalvában élt egy család. Minden nap sütöttek egy csokitortát. Volt egy fiuk, aki mindig megette. Csak sütötték, meg sütötték a tortákat, de ő mindig megette, meg megette, meg megette...

Köteles Anna

Barki, a tarka medve

Egyszer volt, hol nem volt, volt egyszer egy spenótmező. A spenótmezőn túl volt egy dinnyehegy. A dinnyehegy mögött élt Barki, a tarka medve. Barki, ha evett három kanál lekvárt, fűtyült egy nagyot, és elmondta a szorzótáblát. Barki evett, fűtyült. és elmondta a szorzótáblát. Ha Barki abbahagyta volna, az én mesém is tovább tartott volna.

Kočić Teodóra

A repülő vakond

Hol volt, hol nem volt, a Csoki-tengeren is túl, élt egyszer egy vakond. Ez a vakond szárnyakkal született. A szárnyai olyan díszesek voltak, hogy csodájára jártak. Élvezte a repülést. Éjjel-nappal repdesett, tündérekkel versenyzett... Éjjel-nappal repdesett, tündérekkel versenyzett... Éjjel-nappal repdesett, tündérekkel versenyzett...

Oswald Benjamin

Szárnybontogató

A limonádé

Egyszer volt, hol nem volt, a hatalmas Csoki-tengeren túl, de a Cukorka-hegyen innen, volt egy mézeskalács kastély. Ebben a palotában élt egy hercegnő, aki megunta az édességet, ezért minden reggel citromot szedett, amiből limonádét készített magának, de a húga mindig megitta. Így ment ez minden nap. A hercegnő limonádét készített, a húga pedig megitta... A hercegnő limonádét készített, a húga pedig megitta...

Stipančević Sandra

A szabadkai J. J. Zmaj iskola

2. c osztályának munkái

Neked énekelek, virágom

A szeretet az, ha valaki nagyon hiányzik, ha nincs mellettünk. Próbálunk a kedvében járni. Sokszor megöleljük azt, akit szeretünk. A szerelemtől azt hallottam, hogyha meglátom a nagy „ő-t” jobban kezd verni a szívem. Nemsokára, remélem, hogy nekem is részem lesz ebben az érzésben.

Jekl Vanessa

3. osztály, J. J. Zmaj iskola, Szabadka

Neked énekelek, virágom

Kérem a titkos jelszót! – szólt tata a kaputelefonba.

„Tata nagy hasa” – érkezik tőlem a válasz. Amint kinyílt a kapu, a bejárat visszhangzott a legújabb tudományaimtól. Csücsörítve elfűtyültem a kedvenc dalomat, és belerúgtam a labdába, amely gólba szállt. Egy null! – kiáltot-

tam, és elkezdtek a meccset játszani. Bentről finom rántott hús illata szállt, és mama behívott bennünket vacsorázni. Kattogott a tata bicskája, amint készítette nekem az emeletes szendvicset. A finom falatok után szörpivel koccintottunk. A szobában elővettem a kedvenc füzetem, melyben közösen rajzoltuk az autó- és traktorjeleket. Katalógusból kivágtam a képeket és együtt nézegettük a gépek árait, és játékból találgattuk, hogy ki melyiket venné meg. Mivel hétvége volt, az éjszakát is náluk tölthettem. Másnap kimentünk a tata palicsi placcára gyümölcsöt szedni. Amíg az édes körtét rágcsáltam egy-két fát megmástrom. Szabad időmben szeretek a nagyszüleimnél lenni, és kívánom, hogy sokáig egészségben éljenek!

Kecskés Barnabás

3. osztály, J. J. Zmaj iskola, Szabadka

Neked énekelek, virágom

Mivel kicsi vagyok, Még nehéz írnom a szeretetről, boldogságról. Főleg a szerelemtől. Mi is a szeretet, boldogság, szerelem? A szeretetet tudom. Szeretem anyut, aput, nagyit. Ők is szeretnek engem. A boldogságot is, hisz boldog vagyok mikor ötöst kapok, vagy egy kisautót. De vajon mi a szerelem? Nem tudom. Nagyi azt mondta, amikor megkérdeztem, hogy ráérek én még arra. De vajon mire?

Csonkás Tibor

3. osztály, J. J. Zmaj iskola, Szabadka

Készülődés az ünnepekre • Készülődés az ünnepekre

Dubicsánac Kornélia,
3. osztály, Arany János iskola, Orom

Frank Dorka,
1. osztály, Cseh Károly iskola, Ada

Nyilas Zsófia,
3. osztály, Arany János iskola, Orom

Gulyás Alex,
2. osztály, Emléiskola, Zenta

Kiss Dávid,
péterrévei óvodás

Bartusz Máté,
péterrévei óvodás

Horváth Maja,
péterrévei óvodás

Sári Iván,
3. osztály, Ady Endre iskola, Torda

Sári Máté,
tordai óvodás

Brkušanin Anna,
1. osztály, Cseh Károly iskola, Ada

Tukacs Andrea,
3. osztály, Arany János iskola, Orom

Barna Vilmos,
1. osztály, Cseh Károly iskola, Ada

Szárnybontogató

EGY ESTÉM OTTHON

Amikor hazaérek az iskolából, először megcsinálom a házit. Ha a lecke kész, megnézem, hogy van-e focimeccs a tévében. Akkor rajzolok és tévézek. Azután vacsorázok és teát iszok. Még egy kicsit játszok és színezek, majd fürdök és fogat mosok. Végül lefekszek.

(Kurcinák Korvin)

Ahogy hazaérek a suliból, az öcsém-mel játszok farmos játékot. Utána elmegyek fürödni. Felhúszom a pizsim. Tévézik a család. Nézzük egy családi filmet. Később vacsorázunk felvágottat és kolbászt, majd lefekszek aludni.

(Menyhárt Zsombor)

Amikor hazaérek az iskolából, megkérdezem anyát, hogy nézhetek-e tévét. Általában megengedi. Azután megkérdezi, hogy éhes vagyok-e? Utána mondja, hogy zuhanyozzak és mossam meg a fogam. Később megengedi, hogy legózzak. Alvás előtt legózzok, amíg csak lehet. Amikor elálmosodok, elmegyek aludni.

(Zsoldos Zalán)

Amikor kiérek az iskolából, anya mindig ott vár az iskola előtt. Biciklivel vagy gyalog megyünk haza. Mikor hazaérünk, egy picit legózzok, és azután megyek tusolni. Vacsora után pedig tévét nézünk. Fölmegyünk a szobámba, egy picit beszélgetünk, és hogyha álmos vagyok, elalszok.

(Varga Balázs)

Mikor hazaérek, első dolgom levetni a kabátom, sapkám, cipőm, és lerakni a lépcső mellé az iskolatáskámat.

Az első utam a fürdőszobába vezet. Kezet mosok, és indulás a házit csinálni. Ezután eldöntöm, hogy először fürdeni vagy enni megyek. Tegnap például először vacsoráztam. Vacsora után felmegyek a szobámba, és jöhet a kihagyhatatlan zene. Fülhallgatóval szoktam zenét hallgatni. Mielőtt fürdenék, kimegyek a kiscsirkékhez, amik már nem is olyan kicsik. Ezután fürdök. Fürdés után fogat mosok, felmegyek a szobámba, és tévét nézek.

Ha megunom a tévét, belebújok a pihe-puha ágyamba, becsukom a szemem, és alszok.

(Remete Réka)

Iskola után és lecke után néha apával számítógépezünk vagy focizunk.

Utána megvacsorázunk és tévézünk egy kicsit. Én forró csokit iszok, apa és anya pedig kávézik. Később bepakolok, majd focis dolgokat rajzolok. Hét óra felé kezdődik a család kedvenc filmje, és én szoktam elkészíteni az enni- és innivalókat a film mellé. Majd nyolc óra felé arról beszélgetünk, hogy kivel mi történt aznap. Felolvasom a családnak a házi olvasmányt. A kedvenc játékomat is játszunk a családdal, a Monopolyt. Az idő múltával letusolok, fogat mosok, és elkezdünk játszani a plüsseimmel. Később vicceselő versenyt tartunk. Azután X-Faktort, vagyis énekversenyt játszunk,

Szárnybontogató

Az egér (Csalimese)

Hol volt, hol nem volt, volt egyszer egy egér. Annak volt két barátja. Mentek, mendegéltek, egyszer csak eltűnt az egyik barát. Meglátott egy lyukat, meg még egy lyukat, meg még egy lyukat, és megnézték, de sehol sem volt. Mentek, mendegéltek, megláttak egy macskát, és nagyon megijedtek, hogy megeszi őket. Ezért beszaladtak az egerlyukba. Hát bent mit láttak, ott volt a barátjuk. Nagyon megörültek neki, mert már azt hitték, hogy a macska megette. Megvárták, hogy a macska elmenjen, aztán kijöttek a lyukból, és ment, mendegélt tovább a három barát. És még ma is mendegélnék, ha a macska meg nem fogta őket.

Diósi Kinga,

2. osztály, Petőfi Sándor iskola, Doroszló

A macska meg az egér (Csalimese)

Hol volt, hol nem volt, volt egyszer egy macska, úgy hívták Pötyi. Pötyi egyszer lement a pincébe. Ment, mendegélt, meglátott egy egeret, és megkérdezte tőle:

- Merre mész?
- Semerre. Akkor megeszlek.
- Ne egyél meg, balra van egy doboz, tele van egerrel.

Szaladt Pötyi, és kinyitotta a dobozt, de nem volt benne semmi. Pötyit átverte az egér. Még ma is keresi azt az egeret, ha meg nem találta.

Király Eliz

2. osztály, Petőfi Sándor iskola, Doroszló

majd segíték apának megágyazni, bevezetem a vitaminomat, és alszunk.

Így telik nálunk egy este.

(Tokodi Albert)

Mikor hazaérek az iskolából, rögtön a helyére teszem a kabátomat és a cipőmet.

Ezután megbeszéljük a családdal, hogy milyen volt az iskola, és mit csináltunk. Majd megvacsorázunk. Mindig megeszek egy szendvicset, és azután jöhet egy kis édesség. Miután vacsoráztam, játszok a testvéreimmel. Elmegyek fürödni, fogat mosok, és fölmegyek a szobámba. Írok egy kicsit a naplómbe. Kikészítem a holnapi ruhámat. Elolvasom a lovas könyvemből a legkedvencebb történetemet. Kihúszom a naptáron azt a napot, ami elmúlt, mert várom a nagy napot, a szertornaversenyt, ami nemsokára lesz. Lefekszem és számolom a báránykákat. És álmodok mindenféléről. Főleg lovakról.

Ilyen az én estém otthon.

(Szarka Hanna)

Amikor kijövök a suliból, rögtön balettra, majd hiphop táncra megyek. Tánc után anyu értem jön és hazavisz.

Ha van házi feladat, akkor azt csinálom meg először otthon. Mikor kész a házi, jönnek a plüssök, és velük játszok iskolásat. Egy picit tévézek, amíg anyu csinálja a vacsorát. Vacsorára eszek sajtot, kolbászt és kenyeret. Fogat mosok, és elalszok.

Holnap megint ilyen lesz az estém!

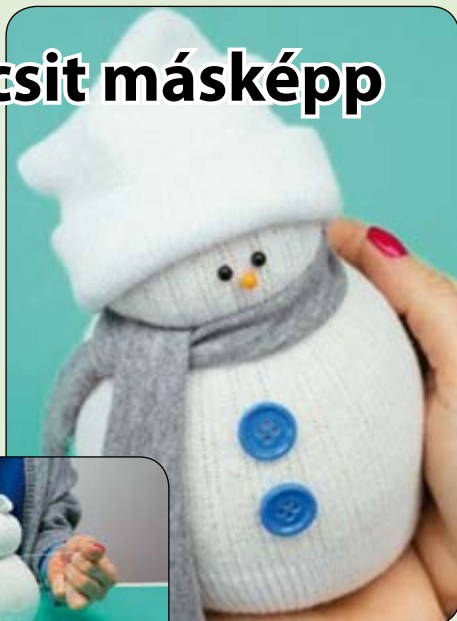
(Pribičević Tara Blanka)

**A zentai Emlékiskola 3. c osztályos
tanulóinak a munkái.**

Hóember, kicsit másképp

Itt a december, az ünnepek és a téli játékok hónapja. Reméljük sok-sok hó hullik, így hóembert is építhetünk. De tudtad, hogy hóembert nemcsak hóból, hanem zokniból is készíthetsz? A zoknihóembernek az az előnye, hogy sosem olvad el. Kövesd a képeken bemutatott lépéseket, és máris kész az új kis-pajtásod.

Amire szükséged lesz: fehér zokni, gombostűk, cérna, olló, ragasztó, gombok, rizsa.

Bódai-Soós Judit

Ajándék újra

Megjött a Mikulás.
Mit hozott? Mit cipel?
Mi van a zsákjában?
Ajándék ezrivel?

Nézzük meg, bontsuk ki!
Ne várjunk reggelig!
Hátha a zsákocska
még egyszer megtelik.

Lesz benne megint csak
sok finom édesség,
kis játék, nagy játék –
gyereknek édesség.

Az öreg Mikulás
azt mondja: kívánjunk,
eljön majd jövőre,
s teljesül a vágyunk.

Horváth Sára
péterrévei óvodás

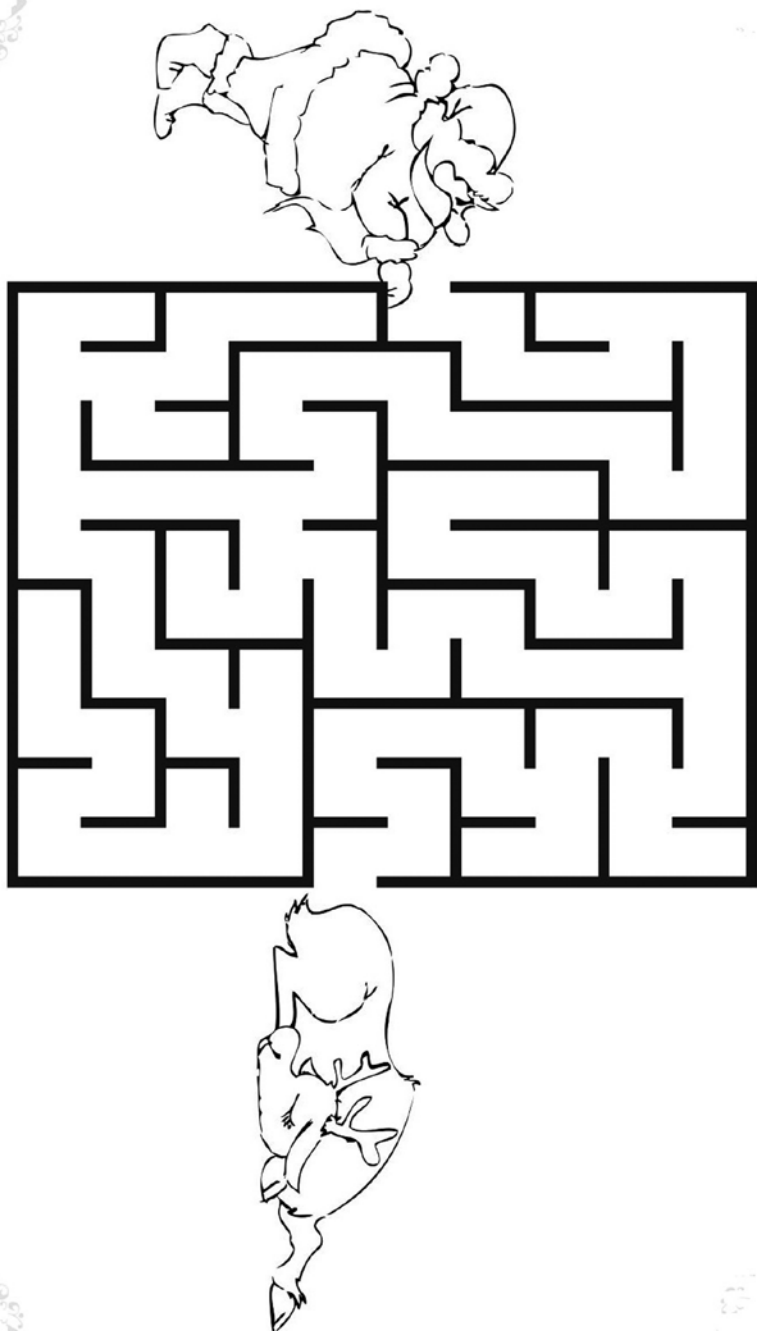

Kovács Nikolett
péterrévei óvodás

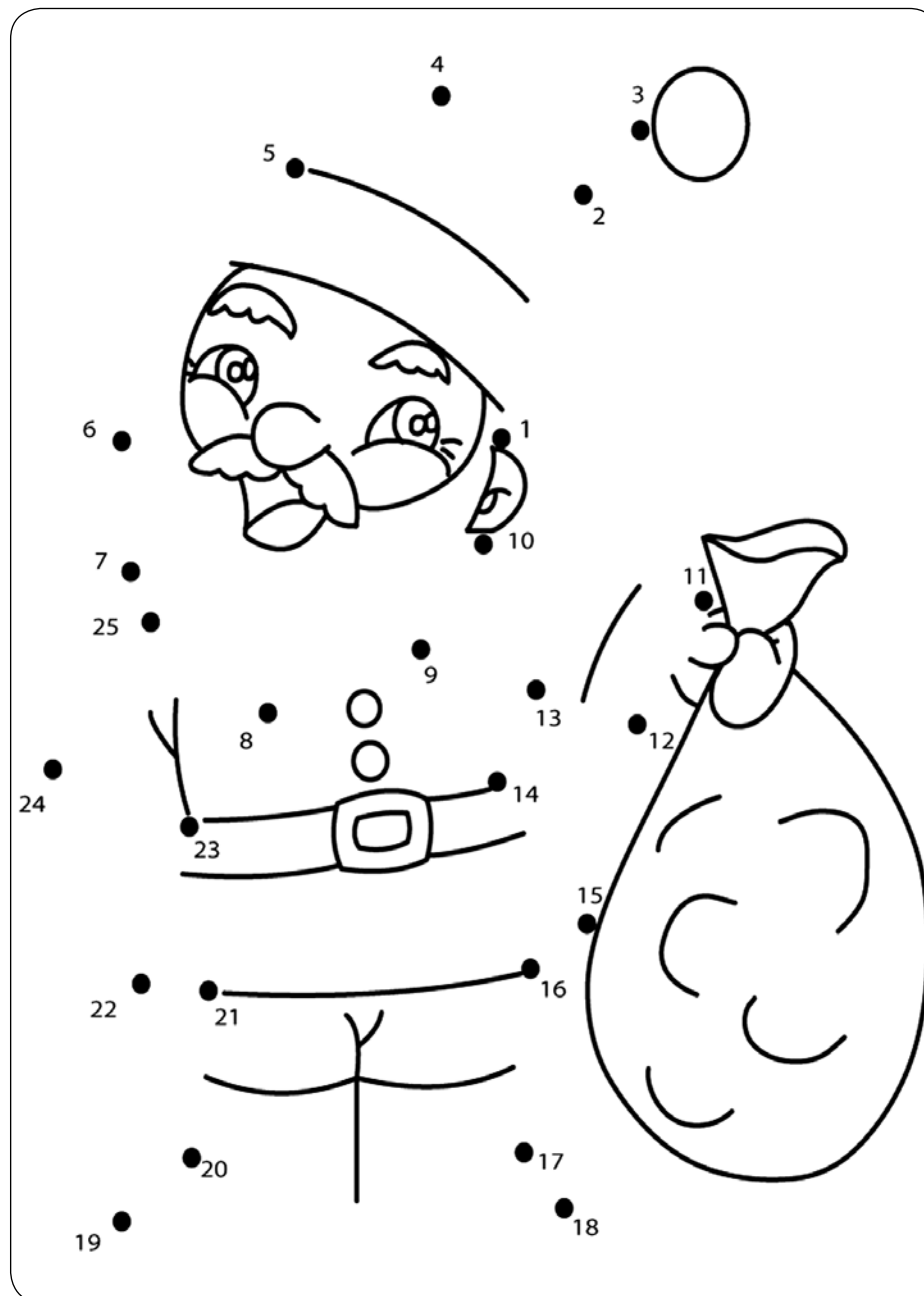
Hofman Szofia
2. osztály, Ady Endre iskola, Torda

A Mikulás meglátta, hogy a kis Rudi elaludt a nagy munkában. Keresd meg az utat a rénszarvashoz, és színezd is ki a képet.

Kukucs!

Kösd össze!

Felfedezők

Régi elméletek a Földről

Az ókori egyiptomiak úgy gondolták, hogy a Föld egy fekvő isten, akinek testéből fák és növények sarjadnak. Azt hitték, hogy az ég egy fölé hajoló istennő, a csillagok pedig a ruháján lévő ékszer.

Az ókori görögök úgy képzeltek el, hogy a Föld lapos, vízen úszó korong, az ég pedig kupola, amelyet egy Atlasz nevű isten tart.

Hosszú éveken keresztül úgy hitték, hogy a Föld lapos, a tengerészek elvitorláznak a végéig, az ottani szörnyek torkába. Egyes tengerészek azt hitték, ahhoz, hogy átszeljék a világot, át kell hajózniuk a tűzövön, ahol a tenger forr, a föld pedig ég.

Mi már tudjuk, hogy egy gömbölyű bolygón élünk, amely a világűrben kering.

Senki sem esik le, mert a nehézségi erő visszatartja.

Miért keltek útra?

Az egyik ok, amiért az emberek életük kockáztatásával a Föld felfedezésére indultak, a kalandvágy volt.

Kolumbusz Kristóf új tengeri utat keresett India felé. Ehelyett Amerikát találta meg.

A velencei Marko Polo kereskedni indult távoli földrészekre.

Hernando Cortes, a spanyol felfedező, Mexikóban az aztékokkal harcolt, hogy megszerezze földjeiket és kincseiket.

David Livingstone sok időt töltött Afrikában, hogy megkeresse a Nílus eredetét.

Scott kapitány a Déli-sark felfedezéséért versenyzett Amundsennel. A versenyt elvesztette, és meghalt a hazafelé vezető úton.

A tájékozódás

A felfedezőknek tudniuk kellett, hogy milyen irányban haladnak. Kiválasztottak egy jellegzetes tárgyat tájékozási pontként. A Sarkcsillag állásából tudták, hogy merre van észak és dél. A Nap pályája mutatta meg, hogy merre van kelet és nyugat.

A széljárás és a tengeri áramlatok is segítettek a felfedezőket a tájékozódásban. A repülő madarak megmutatták, hogy merre van a szárazföld.

Megmérték a Nap magasságát az égbolton (éjjel a csillagok magasságát), ebből pedig kiszámították, hogy hol vannak. Így határozható

meg a földrajzi szélesség és hosszúság. Az előbbi jelzi az Egyenlítőtől való távolságot, az utóbbi pedig kelet–nyugat irányban mutatja helyünket.

Ma már a felfedezők iránytű segítségével tájékozódnak. A tű vége mindig észak felé mutat, és a többi égtájat is bejelölték.

A hazatérés

A felfedezőknek haza kellett valahogy találniuk. Az is fontos volt, hogy másoknak is meg tudják mutatni, merre jártak. Térképet készítettek, amelyre lerajzolták a vidék képét, feltüntették az egyes helyek egymástól való távolságát, és elmagyarázták, hogy hogyan lehet egyik helyről a másikra jutni.

Ma már sokféle térkép készül. Többnyire színesek, és jelekkel tüntetik fel rajtuk a különféle dolgokat.

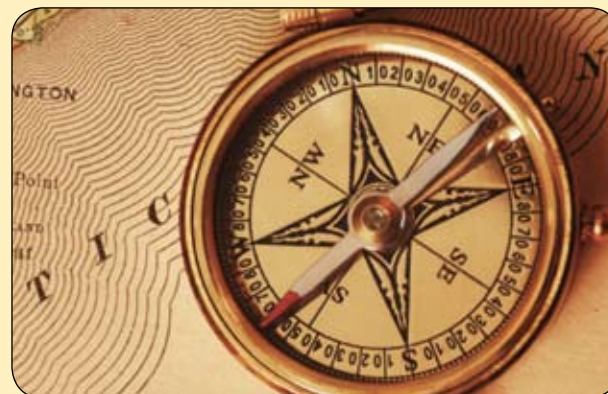
A színek és a jelek minden térképen másfélék, ezért jelmagyarázatokban adják meg jelentésüket.

Évszázadokba telt, amíg majdnem az egész Földet főkutatták, és a tapasztalatok alapján összeállították a ma is használatos világtérképet.

Az emberek tovább folytatják a felfedezést, de mára csak az óceánok mélye és a világűr maradt ismeretlen.

Forrás:

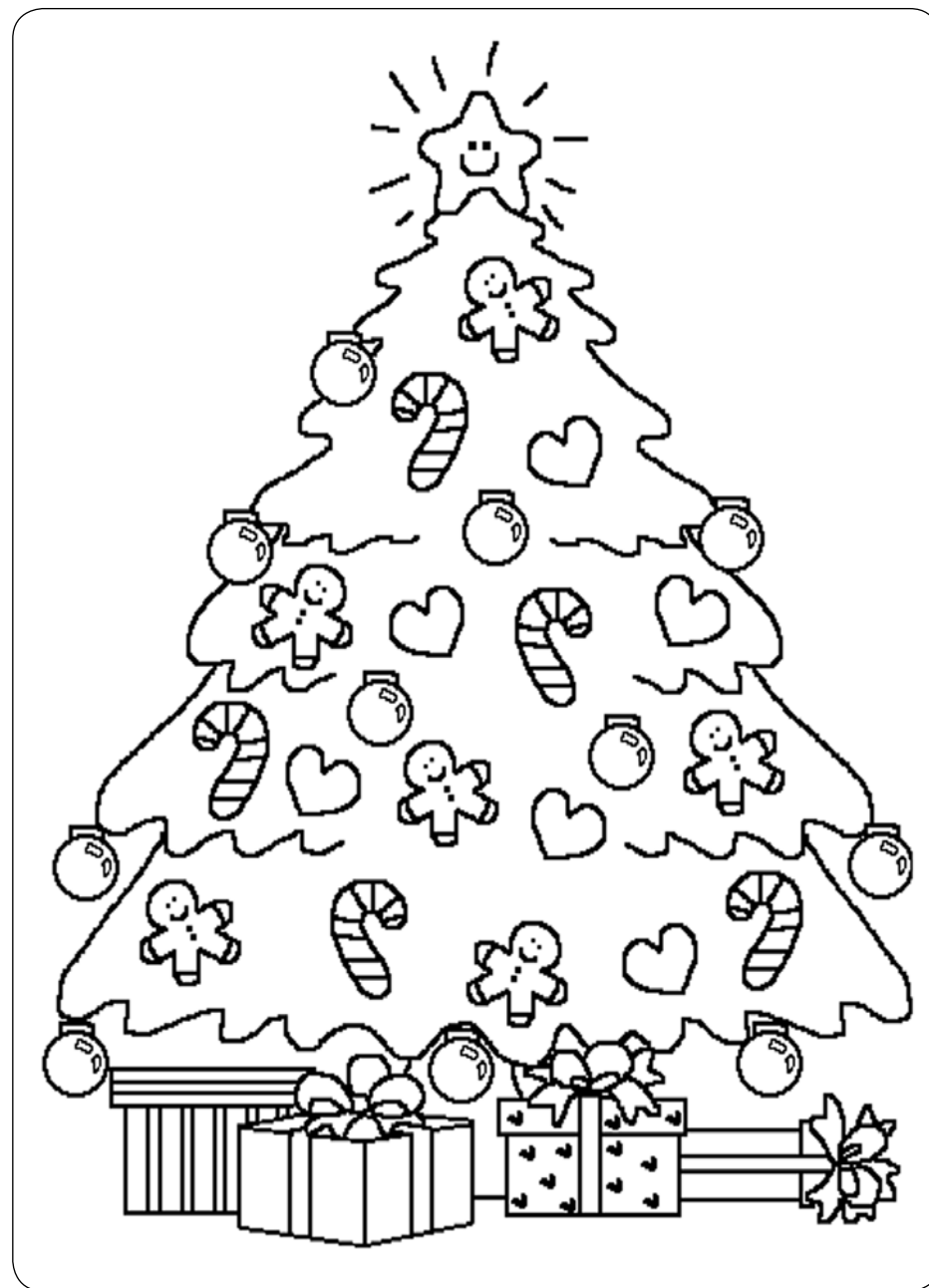
**Jane Elliott-Colin King:
Usborne enciklopédia
gyermeknek**

Színezd ki!

Színezd ki!

Túlélni a telet

A téli hónapokban az állatok is igyekeznek alkalmazkodni a zord időjárási viszonyokhoz. A költöző madarak már a tél beállta előtt délre költöznek, ahol elegendő táplálékot találnak. Az itt maradt állatok más-más túlélési stratégiát választanak, és eltérő módon alszanak téli álmot. Az ízeltlábúak, kételtűek és hüllők megfelelő hőmérsékletű rejtékhelyet keresnek, élet-

funkcióikat lecsökkentik, és megmerevednek. A legtöbb rovar teljesen üres gyomorral megy téli álmára, ellenben a hüllők közül több, pl. a kígyó, teknősbéka, még előbb jóllakik, és az álmot a bevett eledelt lassan megemészti.

Az emlősök között is változatos a téli álmot lezajlása. Vannak olyan állatok, amelyek rengeteg élelmet halmoznak fel, és álmukból néha feléb-

rednek enni, ilyenek például a mókuskék. És vannak, amelyek teljesen hibernálnak, úgy, hogy életfunkcióikat lecsökkentik, a nyáron felhalmozott zsírkészletüket égetik el. Ilyenek például az ürge, a pele és a sün. A téli álmot idejére több állat is csoportokba verődik, így tulajdonképpen egymást is melegítik, amire leginkább a fiatal egyedeknek van szükségük.

A téli álmot

A téli álmot alvók, miután megtalálták a legmegfelelőbb vackot, takaréklángra kapcsolnak. A téli álmot kezdetkor a testhőmérsékletet szabályzó központ átprogramozódik, és az állat kezd kihűlni. De még mielőtt megfagyna és elpusztulna, a hőfokszabályzó beállítja a fajnak megfelelő alvóhőmérsékletet. A téli álmot alatt minden szerv működése a minimálisra csökken. Az idegrendszer is pihen ilyenkor, hiszen a föld alatti, sötét üregekben nem sok inger éri az állat szervezetét.

Átmeneti ébredés

A vadon élő hörcsögök a hideg ellenére hetente felébrednek álmukból, esznek, ürítenek, majd folytatják alvásukat. A mozgást persze nem viszik túlzásba, mert annak végzéséhez energiára, tehát még több táplálék elfogyasztására lenne szükségük. A

medvék is felszínes alvók: ha tavasz kezdetén felébrednek, s nem tetszik nekik az idő, még visszafeksznek.

Beolvadás a környezetbe

Az evolúció során a mimikri az adaptáció azon formáját, eredményét jelöli, amikor egy élőlény felveszi vagy utánozza egy másik élőlény vagy a környezet mintáját, színét, külalakját, szagát, viselkedését. A

megtévesztő alkalmazkodás célja lehet önvédelem, ilyen eset az álcázás, más néven kamuflázs, ami a környezetbe való beolvadást jelenti.

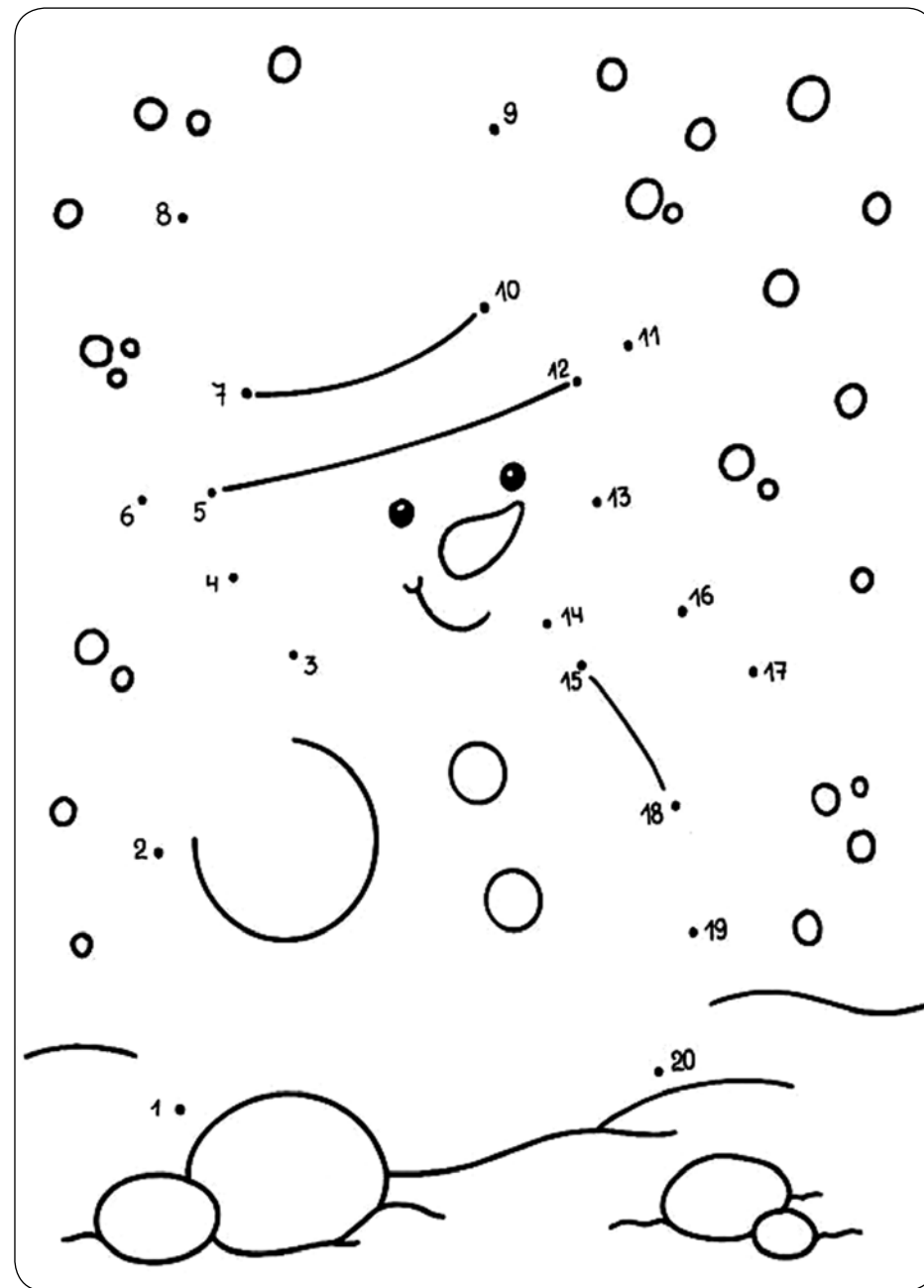
A hófajd tollazatának barna vagy fehér színe a nappalok hosszától függ. Ahogyan lassan-lassan megérkezik a tél a sarkkör felől, a hosszú nyári napok egyre rövidülnek, és a hófajd hormonjai működni kezdenek. A tollak egyöntetű barnája fokozatosan elhalványul, és a madár szépen kifehéredik. Mire az első hó leesik a tundrán, a hófajd már a háttérbe olvadó fehér tollazatában kapirgál élelem után. A tél vége felé, amikor a nappalok ismét hosszabbak, a hófajd kezdi elhullatni fehér tollait. A régi és az új, barna tollazat színeinek keveredése a megváltozott környezetben is segít az állatnak észrevétlen maradni.

Színezd ki!

Kösd össze!

Kedvenc/saját találmányom

Józó Viktória

2. osztály, Cseh Károly iskola, Ada

Földesi Balázs

2. osztály, Cseh Károly iskola, Ada

**Repülőszőnyegen járnék iskolába
Magó Csenge**

1. osztály, Novak Radonić iskola, Mohol

**Repülő autó
Nagy Csaba**

2. osztály, Cseh Károly iskola, Ada

Szenci Lautaro

2. osztály, Samu János iskola, Péterréve

**Csodakrém
Szerda Attila**

3. osztály, Emléiskola, Zenta

A cipésmesternél

Népi hagyományórán voltunk egy cipésmesternél. A suszter harminc éve dolgozik. A műhelyben láttunk kaptafát, fogót, ollót, szkalpelt, kalapácsot, tűt, cérnát, faszeget, csatot, cipzárt, bőrt, gumit, ragasztót, ecsetet, festéket, kompresszort, árat. Singer varrógéppel varr.

Mondta, hogy cipőt, csizmát és még focilabdát is javít. Nekem legjobban az tetszett, amikor megszagolhattam a ragasztót.

Ficsor Noel 3. osztály, J. J. Zmaj iskola, Szabadka

Készülődés az ünnepekre

Kabók Evelin,
6 éves, Pitypang óvoda, Újvidék

Kabók Roland,
4 éves, Pitypang óvoda, Újvidék

Huszák Anikó
3. osztály, Emlékiskola, Zenta

Bubori Márk
2. osztály, Október 10. iskola, Szabadka

Ötvös Lejla
2. osztály, Október 10. iskola, Szabadka

Hanák Boglárka
3. osztály, Petőfi Sándor iskola, Újvidék